

UKRAINIAN LABOR NEWS
 PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHERS LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF CANADA.
 AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редація, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Будівлі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Манітоба.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.
 Редакція за оголошення не відповідає.

ДОВКОЛА НАЙНОВІШИХ ПОЛЬСЬКО-УНДІВСЬКИХ КОНШАХТІВ

УНДІВСЬКИЙ ПРОВІД І УНДІВСЬКІ ПОСЛИ ВЕРТО МОВЧАТЬ ПРО НАСЛІДКИ ПЕРЕГОВОРІВ.

Уся галицька преса далі переповнена про переговори між УНДО-м і представниками польської урядової партії. Польсько-шляхецька преса також заповнена описами цих переговорів. "Діло" в кількох числах заповнювало свої шпальти голосами польської преси, але ніх не хотіло сказати свого становища.

Мовчить президія УНДО, мовчить і угодовсько-змовницька "українська парламентарна репрезентація", не дивлячись на те, що не тільки "Рада", "Праця", але й "Новий Час", "Громадський Голос" та перемиський "Укр. Голос" домагалися від тої парламентарної хрунїда сказати, якого торгу й якою ціною добивають вони з пісудчиками.

Офіційний орган польського уряду "Газета Польська", а за нею й вся польська преса, каже, що переговори почалися на просьбу самого УНДО. І коли укр. парламентарна репрезентація мовчить, то секретаріат УНДО каже, що переговори почалися на пропозицію ББ (Безпартійного Більоу — так називає себе партія Пісудського в соїмі).

В НАСЛІДОК ПЕРЕГОВОРІВ ЛІГА НАЦІЙ НЕ РОЗГЛЯДАТИМЕ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕТИЦІЇ ПРО "ПАЦИФІКАЦІЮ".

Ми вже писали, що переговори провадились про об'єднаний фронт ундівців і петлюрівців з партією Пісудського. Пісудчики поставили умову: 1. відтягнення скарги з Ліги Націй про "пацифікацію"; 2. проголошення лояльності до польської держави з трибуни союму.

"Праця" каже, що у зв'язку з тими переговорами спішно вїхали до Варшави всі-три галицькі воеводи, львівський, тернопільський і станіславський.

Хоч, як повідомляє "Рада", відтягнути ундівській парламентарній репрезентації свого листа з Ліги Націй не вдалось через те, що радикальні-посли, які також його підписали, не погодилися зняти своїх підписів, то проте зараз же після тих переговорів стало відомо, що Ліга Націй кинула вже того листа ундівських послів до коша.

Коли це стало відомим, то перемиський "Укр. Голос" з 22 березня заявив, що "це сталося в наслідок згоди УНР (української парламентарної репрезентації) на домагання з польської сторони".

"Рада" з 15 березня доносить, що слідом за УНДО-м у Львові пішли митрополит Шенгійський і єпископ Хомишин із своїми клерикальними партіями, також розпочавши переговори з польською шляхтою. Одним словом — угода на цілому фронті.

УНДІВСЬКИЙ СЕКРЕТАРІАТ НЕВДАЛО ВИБІХУЄТЬСЯ І НЕДОГОВОРЮЄ.

Коли польська преса почала широко писати про ці переговори, то секретаріат УНДО вмістив в "Ділі" з 13 березня "в'яснення", в якому каже, що ЦК УНДО "фактично уповноважив Укр. Парламентарну Репрезентацію вступити в розмови з відповідними чинниками в справі відшкодування для українського населення"; що така розмова відбулася й ті "відповідні чинники" зажадали проголошення лояльності та відтягнення петиції з Ліги Націй; що... "Українська Парламентарна Репрезентація ніяких подвійно сконкретизованих пропозицій з свого боку не зголосила".

Отже секретаріат УНДО "в'яснив", що справді переговори провадились, на які ЦК УНДО дав уповноваження. Але коли після того "в'яснення" вся польська й українська преса обговорювала цю справу найновішої продажности УНДО цілий тиждень, що й ЦК УНДО мовчав і УНР мовчала.

"ДІЛО" КАЖЕ, ЩО УНДІВЦІ ЗАПОЧАТКУВАЛИ ПЕРЕГОВОРІ, А НЕ ПІСУДЧИКИ.

Тоді за "в'яснення" справи взялося само "Діло", вмістивши по цьому питанню редакційну статтю 17 березня п. н. "Як воно справді було?"

З тої статті виходить, що воно зовсім не було так, як "в'яснював" секретаріат УНДО 13 березня в тому самому "Ділі", але що воно було так, як писав офіційний орган уряду Пісудського, а саме, що не шляхта запросила УНДО, але що сама Українська Парламентарна Репрезентація просила шляхту почати переговори.

Чому? Клопіт, людоньки добрі, примусив. Голова УНДО у в'язниці, генеральний секретар у в'язниці, свідство проти культурних послів, політичний процес, розв'язування культурних установ, "пацифікація" та шей в часі такої кризи, зачидання гімназій — "все те мусіло спонукати Українську Парламентарну Репрезентацію до інтвенції в урядових чинників".

Таке "в'яснення" "Діла".

Коли ж ундівська хрунїда звернулася до уряду, то уряд Пісудського сказав, що з цєю справою треба йти до президії клубу ББ. Тільки після того ундівські послы звернулися до президії УНДО, а президія УНДО, обговоривши справу,

рішила: "щоби не дати підстави до можливих пізніших пояснень, що не українці не бажають навіть балакати", — дати "повноважність на ведення розмов з президією ББ".

Діставши цю "повноважність", послы УНДО — Галушницький, Загайкевич, Луцький (ті, що були "при чорній каві" з представниками влади в петлюрівців) вдалися до президії клубу ББ й "перевели одну інформаційну розмову з послами Голуком і Енджевичем дня 25 лютого ц. р."

ЯК ВИБІХУВАВСЯ УНДІВСЬКИЙ СЕКРЕТАРІАТ, ТАК ВИБІХУЄТЬСЯ Й "ДІЛО".

Як бачимо, то "розмова" ця була вже таки давненько й чомусь президія УНДО й парламентарна репрезентація про неї мовчали, а ця остання мовить і до нині. Ще 7 березня приїздив до Львова бувший петлюрівський офіцер, приятель Юзефського, Остан (він вже Станіслав!) Луцький і давав в президії УНДО звіт з тої "інформаційної розмови", але й про це мовчало УНДО і аж само "Діло", не витерпівши перехресного волю української й польської преси, виступило із своїм "в'ясненням", яким завдало брехню "в'ясненню" ундівського секретаріату.

Читаючи "в'яснення" "Діла" стає ясно, що й "Діло" бреше. Не бреше тільки укр. парламентарна репрезентація, яка набрала води в рот. Уже одно те, що самі ініціатори і учасники переговорів — Галушницький, Загайкевич, Луцький, Горбачевський, мовчать — свідчить, що коншахти провадяться далі, що правду пише "Укр. Голос" (перемиський), що в наслідок цих переговорів Ліга Націй кинула до коша ундівську петицію, правдою є, що торг йде головно за субвенції ундівським установам, а Польща тепер дуже скупиться, бо криза, криза, криза.

Само ж "Діло" пише, що УНДО пішло на переговори з польською шляхтою також через кризу. Бо ундівські кооператори пороскрадали гроші з Сільського Господаря, з Центросоюзу, Маслоосоюзу та з інших своїх крамниць, отож пішли жеряти до Пісудського.

УНДІВЦІ ПЕРЕКОНУЮТЬ ШЛЯХТУ, ЩО ВОНИ ЗАВЖДИ БУЛИ І Є ЛЬОЯЛЬНІ ШЛЯХЕТСЬКІ ПОЛЬЩІ.

Що ж до лояльності до польської держави, то "Діло" виразно пише, що Галушницький та Луцький не хочуть її проголошувати тільки тому, що це виглядатиме неначе б то вони до цього часу були нелояльні, що, "мовляв, дотеперішня політика легальних українських національно-політичних організацій була незгідна з обов'язуючими в Польщі законами" — як каже "Діло". А це ж неправда, бо УНДО, його парламентарні репрезентації, "Діло" завжди були лояльні польській шляхті і її державі і тут тільки якийсь непорозуміння, яке в цих переговорах ундівська хрунїда хоче в'яснити шляхті.

Цікаво, що коли вся жовтоблakitна преса в Канаді, не дивлячись на цілий той розголос в Польщі і в Галичині, — набрала води в рот, то "Кан. Фармер" зі шкіри аїзе, щоб виправдати УНДО, а всю вину петься звалити на одного з редакторів "Діла" І. Рудницького.

П'ЯТЬ ПОКАЗНИКІВ КОЛГОСПНОГО ШЛЯХУ В РАД. СОЮЗІ

Уривок з доповіді наркомзема СРСР т. Яковлева на 6-му Всесоюзному З'їзді Рад.

Ще до недавня капіталістична преса, а жовтоблakitна зокрема, дуже багато писала, що комуністи вивласнюють селян, забирають у них землю, примушують їх, як невільників, працювати в колгоспах і т. д. Зараз та сама преса ретельно як божівельна про радянський "домпінг" пшениці. Про колгоспи вже замовкла жовтоблakitна преса. В останньому числі "Укр. Голос" подає новинку, що Радянський Союз купив в 1929-30 році в Злучених Державах тракторів за \$64,027,489. Цею новинкою "Укр. Голос" плонує сам собі в лице, бо показав своїм читачам, як кому-нібудь дбають, щоб запровадити в себе машинне оброблення землі і звільнити селянство з отой неволі, темноти й від допотопного рая.

Як розвивається колгоспний рух в Радянському Союзі показує нам нинішній уривок з промови наркомзема СРСР т. Яковлева на Всесоюзному З'їзді Рад.

У п'яти показниках можна підсумувати досягнення колгоспів і той шлях, що його пройшли колгоспи за останній час.

Перший показник. Коли взяти чотири таких дат: 1928 р., 1929 р., 1930 і весну 1931 р. і по цих чотирьох датах подати число селянських господарств, що об'єдналися в колективи, то ми матимемо такий ряд чисел — 400 тисяч 1928 р., 1 мільйон — 1929 р., 6 мільйонів — 1930 року і понад 9 мільйонів на початку березня 1931 р.

Ось, товариші, перший ряд чисел. Він показує як зростає число селян, що переконуються з перевагою колгоспного шляху.

Другий показник. Коли по

Візьміть активну участь в демонстраціях 15 квітня!

АКТИВНО ДОПОМАГАЙТЕ БУДУВАННЮ ВСЕКРАЄВОГО ТОВАРИСТВА БЕЗРОБІТНИХ І ВОРКЕРС ЮНІТ ЛІГ! БОРІТЬСЯ ЗА ДЕРЖАВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД БЕЗРОБІТТЯ!

Відома ЦВК ТУРФДІМ і Головного Заряду Робітничого Запозомого Товариства до членства цих організацій й до українського робітництва в Канаді.

ТОВАРИШІ!

Делегація Всеукраїнського Товариства Безробітних пропонує урядові Бенета й домініанському парламентові 15 квітня законопроект Воркерс Юніті Ліг про державне забезпечення від безробіття коштом держави. Щоб підтримати це домагання, переведено в місяні березні широку кампанію за збіркою підписів під цим законопроектом. В цій кампанії й членство наших організацій брадо активну участь. 15 квітня домагання робітництва буде поставлене перед домініанським урядом і парламентом. Домагання це поставлять представники безробітних від імені соток тисяч канадського робітництва. Це домагання в той самий день робітництво Канади, в першу чергу робітництво організоване, повинно дружно й солідарно підтримати.

Українські робітники, голони члени наших масових організацій, як нероздільна частина канадського пролетаріату, як та частина, що проти неї капіталістична класа і її агенти в домініанських, провінціанальних й муніципальних урядах найгірше провалять дискримінацію при розподілі "допомоги", — повинні солідарно підтримати законопроект Воркерс Юніті Ліг і домагання делегації безробітних 15 квітня в Оттаві. Членство українських масових робітничих організацій повинно взяти активну участь в демонстраціях 15 квітня по цілій Канаді, солідарно підтримуючи всі ті гасла, що їх видано до того дня і що вони були проголошені в "Укр. Роб. Вістях" в минулому числі.

Товариші! Економічна криза гнітить робітників і неможливіх фермерів Канади нечуванним в історії тягарем. Обцянки та потішування, що їх ми чуємо майже кожного дня від урядових агентів капіталістичної класи та із шпальт її преси про те, що "просперіті" вже наближається, проголошуються вмисне для задурювання робітництва й неможливого фермерства. Заяви соціал-фашистів Гінса й Вудворта в домініанському парламенті, що нібито за два тижні починаються весняні роботи, де безробітні дістануть працю — є не тільки найшляхетшою брехнею, але й вмисне розрахованим маневром цих агентів капіталізму в робітничих рядах на те, щоб заспокоювати робітництво злудними обцянками, щоб відтягати його від активної участі в боротьбі за кусок хліба, від демонстрацій, щоб присплатити революційну боротьбу трудящих очікуванням покн Гінс і Вудворт не "виборять" для них все парламентарними шляхами. Цю зрадничу політику агентів капіталізму треба демаскувати й рішучо поборювати, як і цілий їх план — забезпечення від безробіття коштом робітників, що вони його в інтересі своїх панів протиставлять законопроектів Воркерс Юніті Ліг.

Ми кличемо! Все членство наших організацій і все українське робітництво Канади не тільки взяти активну участь в демонстраціях 15 квітня, але й допомогти товариствам безробітних змобілізувати під кличом цих демонстрацій якнайширші робітничі маси Канади,

ЗАПРОТЕСТУВАТИ НА НИХ ПРОТИ ДИСКРИМІНАЦІЇ РОБІТНИКІВ ЧУЖИНЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ ПРИ ВИДАВАННІ ДОПОМОГИ, ПРОТИ ДИСКРИМІНАЦІЇ ТИХ РОБІТНИКІВ, ЯКІ НАЛЕЖАТЬ ДО НАШИХ І ІНШИХ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ПРОТИ ДЕПОРТАЦІЇ ЗА ТЕ, ЩО РОБІТНИК НЕ МОЖЕ НАЙТИ ПРАЦІ І ДОМАГАЄТЬСЯ КУСКА ХЛІБА. Ви добре знаєте, що в деяких місцевостях Канади влада видає за допомогу українським безробітним тільки після того, як піп, або петлюрівський погромщик дасть рекомендацію. Здемакуйте таке трактування влади на місяні й домагайтеся рівного трактування усіх робітників!

Протестуйте й боріться проти кидання капіталістами й їхніми агентами незгод між робітництвом на тлі національного походження, проти ділення робітників на канадійців і чужинців. Всі робітники, усіх рас і націй тут однаково працюють на капіталістів, однаково визискувані й переслідувані. Бритійських робітників депортують з Канади так саме, як і робітників чужинецького походження. Тому всі робітники повинні творити єдиний босвий фронт проти свого класового ворога — капіталу.

ВСІ НА ДЕМОНСТРАЦІЇ 15 КВІТНЯ! ВИЩЕ ПРАПОР КЛАСОВОГО БОРТЬБИ! БОРІТЬСЯ ЗА ДЕРЖАВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД БЕЗРОБІТТЯ! ОРГАНІЗУЙТЕ БЕЗРОБІТНИХ! ОБОРОНЯЙТЕ РАДЯНСЬКІЙ СОЮЗ!

ЦВК ТУРФДІМ. ГОЛОВНИЙ ЗАРЯД РЗТ.

теперішнього року забезпечено організацію 7,400 машинотракторних станцій. Ось, товариші, четвертий факт, що показує яким способом і в якому розмірі радянська держава підводить потужну технічну базу під колгоспи.

П'ятий показник. У п'ятий рік свого масового розвитку колгоспи продали державі товарного хліба в 3½ рази більше, ніж куркулі 1926-1927 р. і в півтора рази більше від поміщиків за дореволюційних часів. Ось, товариші, ті підсумки, що їх повинні знати найвідсталіший селянин у нашій країні. Повинен знати не тільки з погляду цих загальних чисел про СРСР, а й з погляду того, якою мірою ці числа позначилися на житті його села. Кожний колгоспник повинен знати, що такі підсумки, такі результати колгоспного руху пояснюються насамперед тим, що колгосп — це велике об'єднане господарство, яке має змогу застосувати й використати трактор та складні сільськогосподарські машини, тоді як одноосібне господарство, в дрібне господарство, і такої можливості не має.

Що значить усе це в цілому? Що значить цей розвиток колгоспів, паралельно якому й розвиток якого йде розвиток радгоспів. Це значить, що ми стаємо країною найбільшого, найпередовішого сільськогосподарського виробництва в світі.

У наших тезах з цього приводу написано так: "Це факт, що 85 тисяч великих колективних господарств, які утворилися від об'єднання 6 мільйонів бідняцьких і середняцьких одноосібних дрібних селянських господарств, засіяли навесні 1930 р. 32,800,000 гектарів, тоді як решта — 20 мільйонів одноосібних селянських госпо-

дарств засіяли лише 52,800,000 гектарів. Це значить, що 85 тисяч колективних господарств були спроможні засіяти на своїх ланах понад половину (62%) всього того засіву, що його зуміли провести 20 мільйонів одноосібних селянських господарств".

"ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ ВЕЛИКОЇ ДЕРЖАВИ"

(Малій фейлетон)

В житті Речі Посполитої Польської 19 березня — день дуже видатний. Багатозначний!

День, що перед ним меркнув, відходять на задні плани такі дрібні, як безглядна криза польського господарства, як голодні армії безробітних, як чергове побиття комуністів в країному разі хоч біоурас, укронація або ще якогось там хлону в демократичному соїмі цієї демократичної держави.

Ві вже, звісно, здогадалися, що то за день?

— Ні? Так і видно, що ви ніколи не були громадянином великої, хороброї і т. д. і т. п. Речі Посполитої.

Бо в протиную разі ми не дали б фальшованого, краківської виробки, — золотого за ваш дальній доброту в межах великої хороброї і т. д. і т. п. Польщі.

Ого! Дозволили б ви собі не здогадатися що це за день, спробували б не влаштувати події, від якої може залежати все дальнє майбутнє цієї славної, переїжаної і так далі і т. п. держави.

Щоправда, знайшлися такі підозрілі громадяни і на терені високої, глибокої... е-е, тобто ми хотіли сказати широку і таке інше держави. Громадяни, які не розуміють самої суті справжньої вишпалачої польськості.

І навіть, як доносить дефензива, чимало їх, оїхх людей, в котрих план був очевидно на деякий час відборозуму.

Бо вони дозволили собі одмовитися від придбання особливої вітальної картки, що їх 5,000,000 (п'ять мільйонів) видав Вищий Іменний Комітет у самій Варшаві і що їх треба всі до одної надіслати на острів Мадейру.

На острів, що відтепер і називається повинен улаштуватися перебуванням на

Ось, товариші, те зівставлення, що підсумовує всі дані про розвиток колгоспного руху. Це, товариші, факти, до яких прислухається весь світ, бо це значить, що в утворенні великого сільськогосподарського виробництва ми починаємо йти попереду цілому світу.

Високим покшлюванням і глибоким проектуванням і старанним чханням найвишнього, найбільшожного пана Команданта Речі Посполитої Польської — Юзефа Пісудського, якого іменни припадати саме на 19 березні.

І то вже, як бога кохам, всі 5,000,000 карток від влічної людяності будуть надіслані. Принаймні всі воеводи і старости і т. д. і т. п. аж до начальників жандрарських постеріжків включно, запевняють, що всі людяності, а не тільки 5,000,000, горить бажином поздорити "дядька", що навіть 250,000,000 карток також будуть розкеліти закохано в своєму вожді людяності і надіслані на острів Мадейру, на ріг Доброї Надії, в Бахр-Ель-Араб, на Санавичей острові, в пустелю Калагарі чи взагалі кудись накаже... чи то пак закличе найблагословити Вищий Державний Комітет в Справі Святування Іменни Яновельможного Кавалера всіх бушних і будучих орденів і маршалів Пана Юзефа Пісудського.

Бо день 19 березня — великий день. День, до якого з тремтінням в серці (і в кешені — примітка друкарю) готується вся країна.

День, коли можуть статися чорт зна які зміни в державному існуванні великої і могутньої Надислянської Республіки.

День, коли план маршала, побачивши цієї воли прийняти, покрекче, поккаше, по... тм-тм і можливо задоволено посміхнеться, одержавши такий великий запас паперу для домашнього вжитку.

А від посмішки пана маршала, нех оборони его матка бозка Ченстохоська — багато, о! — дуже багато залежить у великій могутній, широкій і т. д. і т. п. Надислянській державі. А що як не посміхнеться?

Альманор.